Súd:	Okresný súd Trebišov
Spisová značka:	4C/13/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7924200745
Dátum vydania rozhodnutia:	04. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Martin Zahorčák
ECLI:	ECLI:SK:OSTV:2024:7924200745.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudcom JUDr. Martinom Zahorčákom v spore žalobcu: A. B. C., nar.XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/XX, XXX XX E., právne zast.: Advokátska kancelária prof. JUDr. Ján Klučka, CSc, s. r. o., so sídlom Ku Potoku 4, 040 16 Košice, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, 812 72 Bratislava, o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 6 500,00 Eur, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2 000,00 Eur, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

III. Žalobcovi proti žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 26.02.2024 bola tunajšiemu súdu doručená žaloba, ktorou sa žalobca domáha od žalovaného náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 6 500,00 Eur za porušenie práva Európskej únie Slovenskou republikou, a to konkrétne povoleného limitu pracovnej doby stanoveného v článku 6 písm. b) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej len „Smernica“).
Žalobca si uplatňuje nárok za obdobie 3 rokov pred podaním žaloby (26.02.2021-31.12.2023) Žalobca totiž ako príslušník Hasičského a záchranného zboru SR má opakovane nariaďovaný výkon práce v 16,5 hodinových zmenách, po ktorých nasleduje 7,5 hodinová pohotovosť, po ktorej 24 – hodinovej zmene nasledujú 2 dni voľna, pričom takto dochádza k pravidelnému prekračovaniu 48 hodín za obdobie 7 dní. Takéto rozvrhnutie pracovných zmien podľa vnútroštátneho práva je rozporné s úpravou maximálneho pracovného času garantovaného článkom 6 písm. b) Smernice, v zmysle ktorého členské štáty majú povinnosť prijať opatrenia na zabezpečenie toho, aby v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov priemerný pracovný čas u každého pracovníka vrátane nadčasov v období 7 dní neprekročil 48 hodín. Žalobca poukázal na to, že zákon č. 315/2001 Z.z. o Hasičskom a záchrannom zbore (ďalej len „ZoHZZ“), ktorým sa spravujú pomery hasičov, uvádza v Prílohe č. 4 k zákonu, že do jeho znenia bola prebratá Smernica, no v skutočnosti tomu tak nie je a služobná pohotovosť nariaďovaná žalobcovi nie je súčasťou služobného času. V tomto smere sa ZoHZZ, ako právna úprava lex specialis, odlišuje od ustanovenia § 96 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZP“), ktorý zohľadňuje Smernicu a na ňu nadväzujúcu judikatúru Súdneho dvora EÚ (ďalej len „SDEÚ“), no v zmysle § 193 ZP sa Zákonník práce na právnu kvalifikáciu pohotovosti príslušníkov Hasičského a záchranného zboru nevzťahuje. Žalobca má za to, že nedostatkom ZoHZZ je aj neprebratie ustanovenia článku 6 písm. b) Smernice, ktorý stanovuje maximálny týždenný pracovný čas, ako aj fakt, že ZoHZZ nepovažuje služobnú pohotovosť

za súčasť týždenného pracovného času. Takáto úprava nie je v súlade s článkom 2 ako ani článkom 6 písm. b) Smernice, čo zakladá zodpovednosť Slovenskej republiky a jej povinnosť náhrady škody takto postihnutým jednotlivcom v rámci a prostredníctvom súdnych konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Takto sa na území Slovenskej republiky nezaručuje plná účinnosť únijného práva, čo je napokon v rozpore s článkom 4 Konsolidovaného znenia Zmluvy o Európskej únii z roku 1992.
Žalobca k žalobe pripojil aj listiny preukazujúce jeho dochádzku za ním tvrdené sporné obdobie na preukázanie prekročenia 48 – hodinového pracovného času pripadajúceho na 7 dní ako je to stanovené v článku 6 písm. b) Smernice. Takto má žalobca za to, že mu vznikla ujma vo forme straty možnosti odpočinku, za čo žiadal priznať náhradu nemajetkovej ujmy v sume 6 500,00 Eur.
V žalobe poukázal na rozhodnutia SDEÚ vo veciach C – 429/09 G. Fuß, C – 437/05 J. Vorel, C – 397/01 Pfeiffer, z ktorých vyplýva, že článok 6 písm. b) Smernice bude mať priamy účinok priznávajúci právo jednotlivcom, ktoré budú môcť uplatniť pred vnútroštátnymi súdmi. Na strane druhej však pokiaľ pôjde o uplatnenie práva na náhradu škody, ako aj spôsob jej výpočtu, bude na vnútroštátnom práve každého členského štátu, aby za súčasného rešpektovania zásady rovnocennosti a efektivity určilo odpovede na tieto otázky, nakoľko Smernica už ďalší návod v tomto smere nedáva. Podmienky náhrady škody stanovené vo vnútroštátnych právnych normách nesmú byť menej výhodné ako podmienky týkajúce sa obdobných vnútroštátnych prostriedkov nápravy (zásada rovnocennosti) a nemôžu byť upravené tak, aby viedli k praktickej nemožnosti alebo nadmernému zaťaženiu jednotlivcov pri získaní tejto náhrady pred vnútroštátnymi súdmi (zásada efektivity). Úlohou vnútroštátneho súdu v tomto procese bude tiež posúdiť, či cieľom porušenej právnej normy EÚ bolo priznať jednotlivcom práva, či porušenie tejto normy bolo dostatočne závažné a či medzi takýmto porušením a následnou škodou spôsobenou jednotlivcovi existuje príčinná súvislosť, ako to bolo uvedené aj v bode 47 rozhodnutia SDEÚ C – 429/09 G. Fuß.
Žalobca tvrdí, že v danom prípade boli splnené podmienky založenia zodpovednosti Slovenskej republiky zastúpenej Ministerstvom vnútra SR za porušenie jeho práva vyplývajúceho z článku 6 písm. b) Smernice, čo opiera predovšetkým o rozhodnutie SDEÚ C – 429/09 G. Fuß. Podľa záverov SDEÚ v predmetnej veci sa ustanovenia Smernice vzťahujú aj na postavenie hasičov zamestnaných vo verejnom sektore, a pokiaľ takýto hasič odpracoval týždenný pracovný čas presahujúci limit stanovený článkom 6 písm. b) Smernice, môže sa domáhať vyvodenia zodpovednosti orgánov dotknutého členského štátu a priznania nároku na náhradu škody, nakoľko článok 6 písm. b) Smernice má priamy účinok priznávajúci právo jednotlivcom, ktoré môžu takto uplatniť pred vnútroštátnymi súdmi. Tu sa potom uplatnia usmernenia SDEÚ, v zmysle ktorých: 1.) tu musí existovať únijné právo, pričom bolo potvrdené, že článok 6 písm. b) Smernice predstavuje dôležité pravidlo sociálneho práva EÚ, ktoré nemožno podrobiť akejkoľvek podmienke, príp. obmedzeniu, a ktoré jednotlivcom priznáva práva, ktorých sa môžu priamo domáhať na vnútroštátnom súde. 2.) porušenie únijného práva musí byť dostatočne závažné. V tejto súvislosti žalobca opäť poukázal na závery z rozhodnutia C – 429/09 G. Fuß, kde SDEÚ konštatoval, že nedodržanie požiadaviek uvedených v článku 6 písm. b) Smernice bolo zjavným porušením práva EÚ. 3.) existencia príčinnej súvislosti, pričom je na vnútroštátnom súde, aby overil, či existuje príčinná súvislosť medzi porušením únijného práva a škodou, ktorá jednotlivcovi vznikla v dôsledku straty času na odpočinok, na ktorý by ináč mal nárok pri plnom rešpektovaní zásady zakotvenej v článku 6 písm. b) Smernice.
Žalobca v žalobe tiež poukázal na to, že v slovenskom právnom poriadku absentuje osobitná úprava týkajúca sa konania o náhradu škody spôsobenej porušením únijného práva, ako aj spôsobu výpočtu takto vzniknutej škody u jednotlivca. Žalobca sa domnieva, že táto škoda má nemajetkovú povahu a v danej situácii sa môžu použiť pravidlá zakotvené v ustanoveniach § 11 – 13 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), nakoľko predmetné ustanovenia upravujú vzťahy obsahom aj účelom najbližšie k náhrade škody žalobcu v dôsledku porušenia jeho únijného práva. Tu žalobca zdôraznil, že podmienky uplatnenia vnútroštátnej zodpovednosti spôsobenej zásahom do osobnosti fyzickej osoby podľa OZ sú v zásade identické s tými, ktoré sú obsiahnuté v režime únijnej zodpovednosti, nakoľko sa tu tiež predpokladá existencia zásahu spôsobilého privodiť nemajetkovú ujmu, tiež musí ísť o zásah neoprávnený, teda v rozpore s objektívnym právom a napokon, že musí existovať príčinná súvislosť medzi uvedenými podmienkami. Žalobca má za to, že tieto podmienky boli naplnené a vznikol mu nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyčíslený v žalobe v sume 6.500,- Eur.
K žalobe priložil splnomocnenie pre právneho zástupcu; výpis z dochádzkového systému SAP.

2. Súd doručil žalovanému žalobu s prílohami a uznesením na vyjadrenie, aby sa v zmysle § 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) vyjadril k žalobe.

3. Na základe žiadosti žalovaného súd predlžil lehotu na podanie vyjadrenia a dňa 3.5.2024 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovaného, v ktorom v prvom rade poukázal na vymedzenie pôsobnosti Smernice zakotvenej v článku 2 Smernice 89/391/EHS, kde v odseku 1 sa nachádza pozitívne a v odseku 2 negatívne vymedzenie pôsobnosti Smernice. Podľa odseku 2 sa Smernica nebude uplatňovať na určité osobitné činnosti služieb civilnej obrany, pričom vzhľadom na charakter činností vykonávaných príslušníkmi Hasičského a záchranného zboru a s tým spojený rozvrh ich služobného času má žalovaný za to, že Smernica sa na hasičov nevzťahuje v plnom rozsahu, a preto ani nemohlo dôjsť k porušeniu ich práv v zmysle dotknutej Smernice. Podľa názoru žalovaného štátnu službu príslušníkov Hasičského a záchranného zboru, vykonávajúcich zásahovú činnosť, ktorá je špecifická nerovnomerným rozvrhnutím služobného času, možno jednoznačne subsumovať pod negatívne vymedzenie pôsobnosti Smernice podľa článku 2 ods. 2 Smernice 89/391/EHS. Poukázal na rad ustanovení ZoHZZ, zákona č. 129/2002 Z.z. o integrovanom záchrannom systéme, zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva, z ktorých má vyplynúť, že Hasičský a záchranný zbor, resp. jeho príslušníci, vykonávajúci zásahovú činnosť, plnia okrem úloh na úseku ochrany pred požiarmi aj úlohy na úseku civilnej ochrany obyvateľstva, čo bude patriť v plnej miere do pôsobnosti vnútroštátnej právnej úpravy.
Žalovaný vo vyjadrení namietol svoju pasívnu vecnú legitimáciu s poukazom na to, že v prípade netransponovania smernice alebo pre nesprávnu transpozíciu smernice môže žalobu podať Európska komisia priamo na SDEÚ alebo fyzická, príp. právnická osoba, ktorá bola priamo dotknutá, resp. u ktorej došlo k porušeniu/poškodeniu jej práv, a to priamo na vnútroštátny súd členského štátu EÚ. Žalovaný súčasne vytkol žalobcovi, že mal na túto skutočnosť upozorniť svojho zamestnávateľa a žiadať o nápravu v zmysle § 69 ods. 4 ZoHZZ, no nielenže tak neučinil, bola mu za to dokonca poskytnutá odmena, resp. náhradné voľno za vykonávanú pohotovosť.
V súvislosti s tvrdením žalobcu o nesprávnosti prebratia Smernice do ustanovení ZoHZZ uviedol, že tak ustanovenie článku 2 ods. 1 Smernice ako aj článok 6 Smernice boli riadne prebraté. Tvrdenia žalobcu ohľadom nedostatkov ZoHZZ vzhľadom na požiadavky a ciele stanovené Smernicou, ako aj nezapočítania doby služobnej pohotovosti do týždenného pracovného času hasičov, považuje za neopodstatnené. Žalovaný súdu predložil výpočet priemerného počtu odpracovaných hodín za týždeň s výsledkom 45, pričom konštatoval, že aj na základe predmetného výpočtu je zrejmé, že Smernica bola transponovaná správne.
V súvislosti s článkom 2 ods. 1 Smernice uviedol, že toto ustanovenie upravujúce pojem „pracovný čas“ bolo transponované do štvrtej hlavy ZoHZZ, a to do § 85 a nasl. ZoHZZ, kde môžeme nájsť definíciu služobného času príslušníka Hasičského a záchranného zboru, z ktorého vyplýva, že okrem štátnej služby vykonávanej v riadnom služobnom čase sa za výkon štátnej služby považuje aj služobná pohotovosť v štátnej službe vykonávaná v mieste výkonu štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby v rámci riadneho rozvrhnutia služobného času podľa § 91 ZoHZZ a štátna služba nadčas podľa § 92 ZoHZZ. Je tu však rozdiel medzi určenou služobnou pohotovosťou a nariadenou služobnou pohotovosťou v štátnej službe. Pri nariadenej služobnej pohotovosti v štátnej službe podľa § 92 ods. 1 písm. a) ZoHZZ ide o pohotovosť v mieste vykonávania štátnej služby, ale mimo rozvrhnutia služobného času, čo je vyjadrené aj vo výške peňažnej náhrady za tento čas. Žalovaný tiež dodal, že explicitnejšie rozlíšenie jednotlivých častí služobného času je upravené aj v Kolektívnej zmluve príslušníkov Hasičského a záchranného zboru pre rok 2019 - 2020, konkrétne v článku 3, a obdobne v článku 3 ods. 3 Kolektívnej zmluvy 2021 a v článku 3 ods. 3 Kolektívnej zmluvy 2022.
V súvislosti s článkom 6 Smernice žalovaný uviedol, že Smernica umožňuje aj výnimky zo stanoveného limitu pri splnení určitých podmienok, resp. umožňuje stanoviť aj dlhšie referenčné obdobie než 7 dní, čo prichádza do úvahy najmä pri nerovnomerne rozvrhnutom pracovnom čase. ZoHZZ upravuje limity dĺžky služobného času tak, že pri rovnomernom služobnom čase je služobný čas príslušníka 40 hodín týždenne, pričom podľa § 91 ods. 3 ZoHZZ možno hasičovi prikázať v kalendárnom roku službu nadčas v rozsahu najviac 300 hodín, čo je v priemere 5,7 hodín týždenne. Služobný čas hasičov však v zmysle § 86 ods. 1 ZoHZZ môže byť rozvrhnutý aj nerovnomerne s tým, že dĺžka riadneho služobného času v takomto prípade v jednotlivých služobných dňoch nesmie byť vyššia než 18 hodín. Celková dĺžka vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni podľa § 86 ods. 2 ZoHZZ.
V súvislosti s určením referenčného obdobia bude nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas rozvrhnutý

na obdobie 6 mesiacov podľa § 86 ods. 1 ZoHZZ. Je preto pravdou, že vnútroštátne právo neupravuje explicitne maximálny týždenný služobný čas uvedený konkrétnym počtom hodín, no ZoHZZ a kolektívna zmluva dostatočným spôsobom špecifikujú počty hodín služobného času hasičov.
Podľa žalovaného žalobca v konaní neosvedčil vznik nároku na náhradu škody, o to viac, že za vykonávanie nariadenej služobnej pohotovosti bol riadne odmeňovaný, resp. mu bol vymedzený aj priestor na odpočinok, keďže zamestnávateľ riadne vytvára podmienky na oddych. Počas pohotovosti sú príslušníci Hasičského a záchranného zboru fyzicky prítomní v mieste výkonu štátnej služby, ale tento čas je určený na oddych a odpočinok, a teda príslušník nemusí byť bdelý a aktívny počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti. Až v prípade prerušenia pohotovosti v prípade nutného zásahu vznikne hasičovi nárok na nadčas. Čo sa týka charakteru služobnej pohotovosti, preto podľa žalovaného nemožno služobnú pohotovosť započítavať do odpracovaného služobného času. Žalovaný má za to, že je na mieste vypočítanie skutočného týždenného priemerného služobného času žalobcu po zohľadnení dovolenky, dodatkovej dovolenky, rekondičných pobytov, náhradného voľna za štátnu službu nadčas, resp. za sviatok a všetkých iných neprítomností (napr. práceneschopnosť a iné) a to v rámci referenčných období určených na 6 mesiacov podľa § 86 ZoHZZ. Na základe predmetného žalovaný súdu predložil prepočty za jednotlivé referenčné obdobia Podľa žalovaného takto nedošlo k prekročeniu maximálneho týždenného služobného času za jednotlivé referenčné obdobia. Žalovaný zdôraznil, že žalobca pri vzniku služobného pomeru akceptoval všetky podmienky, ktoré sa vzťahujú na výkon štátnej služby príslušníka Hasičského a záchranného zboru a hasič bol s plánovaným rozvrhom služobného času riadne oboznámený.
K argumentácii žalobcu ohľadom odkazu na rozhodnutie SDEÚ vo veci Günter Fuß žalovaný uviedol, že sa jednalo o prípad mestského hasiča, ktorého výkon služby sa odlišuje od príslušníka Hasičského a záchranného zboru, ktorého zriaďovateľom je štát, pričom príslušníci využívajú rozsiahle výhody a osobitný systém zabezpečenia. Žalovaný dodal, že nie všetky hodiny odpracovanej pohotovosti sú hodinami nad maximálny limit pracovného času a je tiež potrebné v danej veci zohľadniť nerovnomerné rozvrhnutie služobného času v referenčnom období 6 mesiacov.
Dodal tiež, že pokiaľ by sa súd nestotožnil s právnym názorom vyjadreným vo vyjadrení, vo svetle doterajšej rozhodovacej činnosti súdov v obdobných veciach je výška náhrady, ktorú žalobca požaduje, zjavne neprimeraná. Tiež má za to, že pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 OZ je treba riadne a konkrétne preukázať existenciu závažnej ujmy.
Žalovaný vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti tunajšieho súdu, lebo je názoru, že k údajnému nesprávnemu transponovaniu smernice malo dôjsť MV SR a s ohľadom na jeho sídlo má byť príslušný na rozhodnutie Mestský súd Bratislava IV.
Žalovaný napokon navrhol konanie zastaviť, alternatívne žalobu zamietnuť a priznať nárok na náhradu trov konania.
K vyjadreniu priložil poverenie pre zamestnankyňu žalovaného, tabuľky výpočtu priemerného týždenného služobného času, prehľad plánu.

4. Dňa 10.6.2024 bolo súdu doručené vyjadrenie žalobcu, ktorý uviedol, že si žalobou uplatnil nárok na náhradu za ujmu, ktorá mu vznikla porušením jeho únijného práva na 48 hodinový týždenný pracovný čas. Žalobca ďalej uviedol, že v zmysle ustálenej judikatúry SDEÚ nie je možné súhlasiť s tvrdením žalovaného, že sa Smernica 2003/88/ES nevzťahuje na protipožiarne služby a služby civilnej obrany vykonávané Hasičským a záchranným zborom. Výnimka uvedená v článku 2 ods. 2 Smernice 89/391/EHS bola prijatá len za účelom zabezpečenia riadneho fungovania služieb nevyhnutných na ochranu verejnej bezpečnosti, zdravia a poriadku, ak nastane osobitne vážna situácia, napr. katastrofa, keď nebude možné rozvrhnúť pracovný čas pre zásahové záchranné tímy. Aj v rozhodnutí C – 518/15 R. Matzaka bolo vyslovené, že Smernica sa má uplatniť aj na činnosti hasičského zboru. Tieto závery potvrdzuje aj Smernica, ktorá v článku 17 ods. 3 bod iii) výslovne uvádza aj protipožiarne služby a služby civilnej ochrany. Žalobca dodal, že takáto úprava by nemala žiaden zmysel, ak by bola takáto činnosť ako celok vylúčená zo Smernice 89/391/EHS, nakoľko by sa na ňu nevzťahovala ani Smernica 2003/88/ES.
K nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného uviedol, že v danom prípade SR je ako zodpovedný subjekt právnickou osobou v zmysle § 21 OZ. Za SR v takomto konaní koná MV SR ako ústredný orgán štátnej správy podľa § 11 písm. c) zákona č. 575/2001 Z.z. – o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy (ďalej len „ZoOČV“). K tomu poukázal na rozhodovaciu prax všeobecných súdov, ktoré vyriešili túto nastolenú otázku.
V súvislosti s transpozíciou príslušných ustanovení Smernice uviedol, že z predložených listinných dôkazov jednoznačne vyplýva, že súčet služobného času žalobcu v dôsledku výkonu štátnej služby a nariadených služobných pohotovostí prekračuje 48 hodinový týždenný pracovný čas. Takto napriek

tvrdeniam žalovaného o správnej transpozícií Smernice je praktickým dôsledkom aplikácie ustanovení ZoHZZ to, že negarantuje maximálny týždenný pracovný čas v rozsahu 48 hodín pre príslušníkov Hasičského a záchranného zboru. Preto je treba zdôrazniť, že transpozícia smerníc nesmie byť formálna a samoúčelná, nakoľko jej prostredníctvom sa do vnútroštátnych právnych poriadkov členských štátov EÚ vznášajú požiadavky úniového práva a dosahuje výsledok požadovaný únio vým zákonodarcom.
Žalobca tiež zdôraznil, že žiadne ustanovenie ZoHZZ nestanovuje, že služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby je považovaná za súčasť ich týždenného služobného času, nakoľko len „bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby“ a začína až po skončení výkonu štátnej služby v služobnom čase. Nariadená služobná pohotovosť nie je považovaná za výkon štátnej služby, nakoľko len odráža stav pripravenosti hasiča na prípadné vykonanie štátnej služby v prípade, ak k nej bude povolaný. Smernica však nepozná žiadnu „prechodnú“ kategóriu medzi pracovným časom a časom odpočinku tak ako ZoHZZ vo forme služobnej pohotovosti hasiča na pracovisku. Žalobca poukázal opäť na rozhodovaciu činnosť SDEÚ, v zmysle ktorej sa pracovná pohotovosť na pracovisku považuje za pracovný čas, pretože zamestnanec je k dispozícii zamestnávateľovi a pracovnú pohotovosť nemožno považovať za čas odpočinku. Zdôraznil, že kvalifikácia pracovného času ako doby prítomnosti zamestnanca na pracovisku nemôže závisieť od intenzity činnosti pracovníka, ale vyplýva výhradne z jeho povinnosti byť k dispozícii zamestnávateľovi. Pravidelné prekračovanie maximálnej týždennej služobnej doby hasičov pre to, že ich pohotovosť nebola považovaná za súčasť služobnej doby, hoci tak malo v zmysle únio vého práva byť, zakladá porušenie článku 6 písm. b) Smernice a zakladá zodpovednosť štátu za náhradu takto spôsobenej škody.
Žalobca v reakcii na tvrdenia žalovaného zdôraznil, že záväzok garantovať priemerný 48 hodinový týždenný pracovný čas bude existovať aj vo vzťahu k referenčnému obdobiu, nakoľko ani Smernica nespája s určením referenčných období pre štáty možnosť nerešpektovať záväzok vyplývajúci z článku 6 písm. b) Smernice. Súčasne uviedol, že ZoHZZ neupravuje mechanizmy, ktoré by zabezpečili, že priemerný pracovný čas v rozsahu 48 hodín bude rešpektovaný počas stanovených šesť mesačných referenčných období.
Žalobca má za to, že bola nesprávne transponovaná Smernica, nakoľko za súčasť služobnej doby hasičov sa v zmysle právnej úpravy ZoHZZ nepovažuje ich pracovná pohotovosť na pracovisku, čo je v zjavnom rozpore s článkom 2 ods.1 a 2 Smernice. Takto dochádza k vzniku škody, a to na súkromnom a rodinnom živote hasičov nútených vykonávať službu nad priemerný týždenný pracovný čas stanovený Smernicou. Dlhodobé nerešpektovanie maximálneho týždenného pracovného času podľa Smernice sa môže prejaviť v rámci osobnostnej sféry fyzických osôb predovšetkým vo vzťahu k ochrane ich práva na zdravie (na jeho úroveň a kvalitu) a tiež na ich celkovú fyzickú a/alebo morálnu integritu. Preto odpočinok pracovníka by mal byť dostatočne dlhý a nepretržitý, aby sa zabezpečilo, že v dôsledku vyčerpania alebo iného nepravidelného rozvrhnutia práce nespôsobia úraz ani sebe ani spolupracovníkom alebo iným osobám a že si ani krátkodobo ani dlhodobo nepoškodia zdravie (článok 2 bod 9 Smernice). Pokiaľ je hasič z dôvodu pracovnej pohotovosti nútený stráviť čas na pracovisku nad 48 hodinový týždenný pracovný čas, nemôže predsa voľne disponovať svojím časom, venovať sa sebe, rodine, oddychovať, regenerovať svoje sily, atď., a preto nemôže využívať tento čas pre seba a reálne napĺňať právo na odpočinok, zotavenie a nutnú regeneráciu. Nakoľko neexistuje osobitná právna úprava obsahujúca náležitosti konania o náhradu škody spôsobenej porušením únio vých práv jednotlivcov a ani pravidlá použitím ktorých by sa dalo dospieť k stanoveniu výšky náhrady, žalobca má za to, že je možné použiť pravidlá týkajúce sa náhrady nemajetkovej ujmy fyzickej osobe podľa § 11 až § 13 OZ, ktorá úprava sa javí byť najbližšia uplatnenému nároku.
Vo vzťahu k odpočinku žalobcu počas pohotovosti uviedol, že pokiaľ ide o čas pracovnej pohotovosti, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že čas, v rámci ktorého pracovník skutočne nevykonáva žiadnu činnosť v prospech svojho zamestnávateľa, nepredstavuje nevyhnutne „čas odpočinku“ na účely uplatnenia smernice 2003/88 (rozsudok C-514/20 bod 32). Súdny dvor dospel k záveru, že v rámci tohto času pracovnej pohotovosti sa pracovník, ktorý je povinný zdržiavať sa na svojom pracovisku a byť okamžite k dispozícii svojmu zamestnávateľovi, musí zdržiavať mimo svojho rodinného a sociálneho prostredia a má len malý priestor organizovať si čas, v rámci ktorého sa od neho výkon práce nepožaduje. Celú túto dobu treba preto kvalifikovať ako „pracovný čas“ v zmysle smernice 2003/88 bez ohľadu na pracovnú činnosť skutočne vykonávanú pracovníkom počas uvedenej doby. K tomu poukázal na Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 11Co/90/2022, zo dňa 31.05.2023 a Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 2Co/20/2023 zo dňa 30.03.2023.
Námietku žalovaného ohľadom nepoužiteľnosti tabuliek priložených k žalobe považuje za neopodstatnenú, lebo z predloženého výpisu z dochádzkového systému SAP, evidencia pracovného času žalobcu obsahuje plánované hodiny (skratka “PH”) ako aj skutočne odpracované hodiny (bez času

služobnej pohotovosti - skratka “OH“). Výpis z dochádzkového systému SAP predložený súdu zo strany žalobcu za ten-ktorý mesiac prestal byť plánovaným rozvrhom služobného času hneď po ukončení daného mesiaca, keď nadriadený žalobcu potvrdil do evidencie softvéru SAP skutočne odpracované hodiny žalobcu za daný mesiac (bez času služobnej pohotovosti). Údaj o rozdiele medzi plánovaným a skutočne odpracovaným časom (skratka “RO”), ktorý je uvedený v predloženom výpise za každý mesiac odpracovaný žalobcom, potvrdzuje jeho reálne odpracované hodiny (bez času služobnej pohotovosti), a teda neopodstatnenosť námietky žalovaného; Údaje zo softvéru SAP, t.j. údaje z dochádzkového systému používaného zamestnávateľom žalobcu, žalovaný zavádzajúco označuje len za „tabuľky priložené k žalobe“, a to napriek tomu, že práve na základe týchto údajov z predmetného softvéru SAP sa u príslušníkov HaZZ SR vypočítava každý mesiac jeho služobný príjem.
V súvislosti s výpočtami žalovaného uviedol žalobca to, že sa jedná o zavádzajúce údaje, nakoľko tieto nereflektujú pojem pracovný čas v zmysle článku 2 Smernice a opierajú sa výslovne len o slovenskú právnu úpravu ZoHZZ.
Argumentácia žalovaného, že žalobca neupozornil svojho zamestnávateľa na porušovanie jeho práv a nepožiadal ho o náhradu škody (t.j. nevyvinul primerané úsilie na zamedzenie vzniku škody) je podľa žalobcu v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora EÚ. Poukázal na to, že na jeho postavenie ako príslušníka Hasičského a záchranného zboru sa vzťahuje judikatúra Súdneho dvora (C-429/09 a C-445/06), z ktorej vyplýva, že by bolo v rozpore so zásadou efektivity uložiť poškodeným osobám povinnosť systematicky využívať všetky právne prostriedky, ktoré sú im k dispozícii, keď by to spôsobilo nadmerné ťažkosti alebo by to od nich nebolo možné rozumne vyžadovať. Podľa názoru Súdneho dvora EÚ by bol výkon práv priznaných jednotlivcom priamo uplatniteľnými ustanoveniami práva EÚ znemožnený alebo nadmerne sťažený, ak by sa od žalobcov ako slabšej strany v pracovnoprávnych vzťahoch vyžadovalo najprv uplatniť svoje práva voči zamestnávateľovi. Znamenalo by to aj spochybnenie práva na náhradu škody, ktoré má základ v právnom poriadku EÚ a povinnosti členských štátov zabezpečiť jeho dodržiavanie. Článok 6 písm. b) smernice 2003/88/ES teda nevyžaduje, aby dotknutí pracovníci požiadali svojho zamestnávateľa o dodržiavanie minimálnych požiadaviek upravených týmto ustanovením. Predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu vzniknutú žalobcovi boli splnené. K tomu poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn.: 2Co/20/2023 zo dňa 30.03.2023.
K náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch ako sekundárnej kompenzácii uviedol, že peňažná satisfakcia prichádza do úvahy tam, kde by sa satisfakcia podľa § 13 ods. 1 OZ nejavila ako postačujúca. Vychádzajúc z povahy porušeného práva a okolností, za ktorých k porušeniu došlo (t.j. žalovaný ako členský štát Únie neprijal opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie požiadavky, aby nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času podľa článku 6 písm. b) smernice 2003/88/ES) je podľa neho dôvodný záver, že žaloba na upustenie od neoprávneného zásahu ani žaloba na odstránenie trvajúcich následkov nie je na mieste vzhľadom na subjekt zodpovednosti za neoprávnený zásah (štát). Rovnako neprichádza do úvahy ani morálna satisfakcia, ktorou sa podľa súdnej praxe rozumie predovšetkým ospravedlnenie, odvolanie výrokov a podobne. Aj z formulácie § 13 ods. 2 OZ vyplýva, že zníženie dôstojnosti a vážnosti fyzickej osoby v spoločnosti je len príkladom, kedy fyzickej osobe môže vzniknúť právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
K výške požadovanej náhrady uviedol, že nesúhlasí s názorom žalovaného a poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax KS BB, podľa ktorej nie je možné zohľadňovať výšky priznávaných náhrad obetiam trestných činov, nakoľko ide o rozdielne špecifické zásahy do osobnostných práv na základe rozdielnych skutkových okolností. Taktiež poukázal aj na väčšie množstvo právoplatných rozhodnutí súdov v skutkovo a právne obdobných veciach, podľa ktorých bolo žalobcom priznávané náhrady vo výške od 2 500,00 Eur do 6 167,21 Eur.
V ďalšej časti uviedol výpočet priemerného týždenného pracovného času žalobcu formou tabuliek.
V závere vyjadrenia navrhol svoj výsluch.

5. Dňa 24.6.2024 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovaného, v ktorom uviedol, že trvá na svojom predchádzajúcom vyjadrení a má za to, že Smernica sa nebude vzťahovať na činnosť príslušníkov Hasičského a záchranného zboru, resp. že ustanovenia Smernice boli riadne transponované do právneho poriadku SR.

6. Súd vykonal dokazovanie vyjadreniami strán spor, predloženými listinnými dôkazmi, výsluchom žalobcu a zistil tento skutkový stav:

7. Medzi stranami bolo nesporné, že žalobca bol v rozhodnom období príslušníkom hasičského a záchranného zboru a uplatňuje si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 6 500,00 Eur za obdobie od 26.02.2021-31.12.2023, ktorá mu mala vzniknúť porušením práva EÚ, a to neprevzatím ustanovení Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 04.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, a to konkrétne článku 2 ods. 1 týkajúcej sa definície pojmu „pracovný čas“ a článku 6 týkajúcej sa určenia maximálneho týždenného pracovného času, pričom ujma mu mala vzniknúť práve tým, že jeho týždenný pracovný čas prekračuje smernicou stanovený maximálny pracovný čas v rozsahu 48 hodín.

8. Medzi stranami bolo sporné žalovaným namietaná príslušnosť tunajšieho súdu; pôsobnosť smernice vzhľadom na negatívne vymedzenie pôsobnosti pri „osobitných činnostiach služieb civilnej ochrany; nedostatok pasívnej vecnej legitimácie žalovaného; správnosť transpozície smernice 2003/88/ES do právneho poriadku SR; určenie priemernej dĺžky služobného času za referenčné obdobie 6 mesiacov; primeranosť výšky požadovanej náhrady.

9. Z predložených výpisov z dochádzky žalobcu bolo zistené, že žalobca v 2/2021 odpracoval 122 hod.; v 3/2021 odpracoval 216 hod.; v 4/2021 odpracoval 120 hod.; v 5/2021 odpracoval 176,08 hod.; v 6/2021 odpracoval 143,40 hod.; v 7/2021 odpracoval 280 hod.; v 8/2021 odpracoval 192 hod.; v 9/2021 odpracoval 151,60 hod.; v 10/2021 odpracoval 192 hod.; v 11/2021 odpracoval 178,60 hod.; v 12/2021 odpracoval 168 hod.; v 1/2022 odpracoval 151,50 hod.; v 2/2022 odpracoval 96 hod.; v 3/2022 odpracoval 178,72 hod.; v 4/2022 odpracoval 86,50 hod.; v 5/2022 odpracoval 253,50 hod.; v 6/2022 odpracoval 193,50 hod.; v 7/2022 odpracoval 211,50 hod.; v 8/2022 odpracoval 168 hod.; v 9/2022 odpracoval 192 hod.; v 10/2022 odpracoval 236 hod.; v 11/2022 odpracoval 220,75 hod.; v 12/2022 odpracoval 172 hod.; v 1/2023 odpracoval 192 hod.; v 2/2023 odpracoval 168 hod.; v 3/2023 odpracoval 173 hod.; v 4/2023 odpracoval 118,50 hod.; v 5/2023 odpracoval 164,50 hod., v 6/2023 odpracoval 170 hod, v 7/2023 odpracoval 193,97 hod, v 8/2023 odpracoval 240 hod, v 9/2023 odpracoval 187 hod, v 10/2023 odpracoval 168 hod, v 11/2023 odpracoval 227 hod, v 12/2023 odpracoval 195,50 hod..

10. Z výsluchu žalobcu na pojednávaní konanom dňa 6.9.2024 bolo zistené, že žalobca pracuje v Hasičskom zbore od roku 2002, v októbri to už bude 22 rokov. Je vo funkcii hasič záchranár, špecialista. Má na starosti všetky technické výjazdy. Je vodcom malého plavidla, inštruktor povodňovej záchrannej služby, pilčík, viazač bremien, obsluhovateľ výškovej techniky, zdravotník. Pokiaľ ide o niektoré špecializácie, tak k tým musí mať aj preskúšanie alebo výcviky, niekedy aj obe aj preskúšania aj výcviky, čo sa nevykonáva v rámci služobného času, keď je na zmene, ale v rámci jeho voľna. Po jeho prepočtoch je možno trištvrte roka v práci. Ďalej má pohotovosť, keď je doma a nejaká zmena, ktorá slúži má toľko výjazdov na hasičskej stanici, tak sú zvolávaní do práce. Ak opúšťa miesto trvalého pobytu do vzdialenosti dlhšej ako 100 km, tak to musí vždy ohlásiť. V rámci svojej služby má na starosti povodňovú záchrannú službu. Má špecializácie, ktoré sa týkajú jeho výkonu, pri ktorých musí každý rok absolvovať preskúšania, výcviky. Pracuje 24 hodín a potom má 2 dni voľno, kde sa počíta, že 16 hodín pracuje normálne a potom 8 hodín má pohotovosť na pracovisku. Čiže od 22:00 hod. do 06:00 hod. má pohotovosť na pracovisku, kde môže aj spať ak tam nie je výjazd. Fyzicky tam musí byť, pričom tie hodiny, ktoré tam strávi sa mu nerátajú do celkového pracovného času. Ten spánok na hasičskej stanici nie je podľa neho taký ako keď spí doma, lebo čaká na výjazd, aby bol pripravený. Do minúty musí vyraziť. Počas služby sú jedenásti na zmene, z toho štyria môžu mať dovolenku. Minimálny stav je sedem ľudí. Každý má k dispozícii svoju posteľ, je tam sedem postelí. Nie každý zaspí, závisí to od toho, že kto ako to má nastavené. Iné zložky majú pohotovosť riešenú inak, sú doma na telefóne, keď im zavolajú tak prídu. U neho to nie je možné, keďže musí okamžite vyraziť do minúty. Jeho spánok je iba bdenie. Podľa jeho vedomostí, ráta sa mu 100 % výjazdu. Vie, že sa to zohľadňuje, že tam je 100 % príplatok, keď je samotný výjazd počas pohotovosti. Ak výjazd nemá, tak odmena je nižšia. Tu podotkol, že tým, že tých 8 hodín nie je zarátavaných do pracovného času, je názoru, že by mali mať nárok aj na stravný lístok, ktorý nemajú, lebo sa to neeviduje ako pracovný čas.
Nie je pánom svojho voľného času, ktorým by mohol byť. Doma sa každý musí prispôsobiť jeho práci, teda tomu kedy má prácu, kedy má výcviky, školenia. Je rozvedený a práve aj kvôli tomu. Manželka vo svojom návrhu uviedla, že bol málo doma, že sa nevenuje rodine, je to spojené aj s tým časom, Je aj vášnivý rybár. Na rybách vie zrelaxovať fyzicky aj psychicky a nevie sa k tomu dostať.
Od roku 2010 má problémy s tepom, odvtedy berie lieky. To pripisuje tým hláskam, ten gong, ktorý ich budí a určuje, že čo idú robiť. Ten gong zobudí všetkých aj napriek tomu, že sú rozdelené skupiny,

ktoré majú ísť na tie ktoré konkrétne výjazdy. Podľa neho je to nepríjemné aj z dôvodu, že on prvý pol dňa po zmene prespí a následne, keď má mať nejaký výcvik, tak ten nemôže mať po zmene, ale musí ho mať pred zmenou, čiže v rámci jeho voľného času. Ten tep, ktorý spomínal mal lekársky potvrdené, že má s týmto problémy, ale nemá lekársky potvrdené to, že to pochádza priamo z jeho povolania, z výkonu jeho práce.
Jeho dcéra je silný alergik a ak exmanželka nemôže ísť z práce, tak ani on nemohol, lebo bol v službe, nemohol sa uvoľniť a kvôli tomu aj vznikali hádky. Kvôli tomu sa pohádali, že ona nemohla a ani on som nemohol skrz jeho prácu. Lekári majú málo termínov, oni sa im potrebujú prispôsobovať a v jeho prípade to bolo ťažšie, lebo ešte museli hľadať termín, kedy sa aj lekár prispôsobí jemu a jeho práci.
Podľa jeho vedomostí, má zaplatené služby, ale nie podľa neho v dostatočnej výške s ohľadom na pohotovosť, ktorú vykonáva. Vedel, že pracuje 24 hodín, ale nevedel, že tento čas sa mu neráta do výkonu jeho práce, služby.

11. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je dôvodná čo do nároku ako aj čiastočne, čo do výšky. V prevyšujúcej časti je žaloba nedôvodná.

12. Podľa § 21 OZ, pokiaľ je účastníkom občianskoprávnych vzťahov štát, je právnickou osobou.

13. Podľa § 11 písm. c) ZoOČV, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre Policajný zbor a Hasičský a záchranný zbor,

14. Podľa čl. 7 ods. 2 druhá a tretia veta Ústavy Slovenskej republiky, právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods.5.

15. Minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pre organizáciu pracovného času ustanovuje Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času.

16. Podľa článku 1 bod 2 Smernice, táto smernica sa vzťahuje na: a) minimálne doby denného odpočinku, týždenného odpočinku a ročnej dovolenky, prestávky v práci a na maximálny týždenný pracovný čas a b) určité aspekty nočnej práce, práce na zmeny a rozvrhnutie práce.

17. Podľa článku 1 bod 3 Smernice, táto sa vzťahuje na všetky odvetvia činností, verejné a súkromné, v zmysle čl. 2 smernice 89/391/EHS bez toho, aby boli dotknuté články 14, 17, 18 a 19 tejto smernice.

18. Podľa článku 2 bod 1 Smernice, „pracovný čas“ je akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou.

19. Podľa článku 6 písm. b) Smernice, členské štáty príjmu opatrenia na zabezpečenie toho, že v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov, priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmych dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín.

20. Podľa článku 7 ods. 1 Smernice, členské štáty prijmú nevyhnutné opatrenia zabezpečujúce, že každý pracovník bude mať nárok na platenú ročnú dovolenku v trvaní najmenej štyroch týždňov v súlade s podmienkami pre vznik nároku a pre poskytnutia takej dovolenky, ustanovenými vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou.

21. Podľa článku 16 písm. b) Smernice, členské štáty môžu ustanoviť pre uplatňovanie článku 6 (maximálny týždenný pracovný čas) referenčné obdobie nepresahujúce štyri mesiace. Doby platenej ročnej dovolenky priznané v súlade s článkom 7 a doby pracovnej neschopnosti sa nezahŕňajú alebo sú pri výpočte priemeru neutrálne.

22. Podľa § 85 ods. l ZoHZZ, služobný čas príslušníka je časový úsek, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu.

23. Podľa § 85 ods. 2 ZoHZZ, služobný čas príslušník je 40 hodín týždenne. Skrátenie týždenného služobného času príslušníka možno dohodnúť v kolektívnej zmluve vyššieho stupňa.

24. Podľa § 86 ods. 1 a 2 ZoHZZ, služobný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov. Pri nerovnomernom rozvrhnutí nesmie byť dĺžka služobného času v jednotlivých služobných dňoch vyššia ako 18 hodín. Celková dĺžka vykonávania štátnej služby aj na ňu bezprostredne nadväzujúcej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni.

25. Podľa § 91 ods. 1 ZoHZZ, štátnou službou nadčas je štátna služba vykonávaná nad rámec určeného služobného času.

26. Podľa § 91 ods. 3 ZoHZZ, v kalendárnom roku možno príslušníkovi prikázať štátnu službu nadčas v rozsahu najviac 300 hodín.

27. Podľa § 92 ods. 1 ZoHZZ, služobný úrad určuje príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa § 86 ods. 2 v rámci rozvrhnutia služobného času.

28. Podľa § 97 ods. l písm. h) ZoHZZ, ako vykonávanie štátnej služby sa posudzuje čas náhradného voľna za štátnu službu nadčas a náhradného voľna za štátnu službu vo sviatok.

29. Podľa § 103 ods. 5 ZoHZZ, príslušníkovi v rozsahu a za podmienok ustanovených týmto zákonom, okrem služobného príjmu patrí peňažná náhrada za služobnú pohotovosť v štátnej službe a za pohotovosť pri zabezpečovaní opatrení pre obdobie brannej pohotovosti štátu.

30. Podľa § 122 ods. l až 3 ZoHZZ, ak je príslušníkovi podľa § 92 ods. l určená služobná pohotovosť, patrí mu za každú hodinu tejto pohotovosti peňažná náhrada 15 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, a 30 % z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja. Ak je príslušníkovi podľa § 92 ods. 2 nariadená služobná pohotovosť, patrí mu za každú hodinu tejto pohotovosti peňažná náhrada
a) 50% zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, ak ide o pohotovosť vykonávanú v mieste vykonávania jeho štátnej služby, a 100% z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja,
b) 15% zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, ak ide o pohotovosť vykonávanú v mieste jeho pobytu, alebo na inom dohodnutom mieste, a 25% z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja,
c) 5% zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, ak ide o pohotovosť vykonávanú s možnosťou použitia mobilných prostriedkov spojenia, a 10% z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja.
Náhrada za služobnú pohotovosť podľa odsekov 1 a 2 nepatrí za čas, v ktorom došlo počas jej trvania k vykonaniu štátnej služby; takéto vykonávanie štátnej služby je štátnou službou nadčas.

31. Podľa § 13 ods. 1 až 3 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

32. Súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s argumentáciou žalobcu (vo vzťahu k dôvodnosti nároku), ktorá zároveň vyplýva z ním predložených listinných dôkazov a výsluchu žalobcu ako aj rozhodovacej praxe súdov vyššej inštancie v skutkovo a právne identických sporov. Na túto argumentáciu súd poukazuje.

33. V prvom rade sa súd zaoberal námietkou žalovaného ohľadom nepríslušnosti tunajšieho súdu a konštatuje, že tunajší súd je príslušný na konanie a rozhodnutie vo veci. Žalovaný ako členský štát a adresát smernice po vstupe do EÚ je zodpovedný za prijatie všetkých opatrení legislatívnej aj faktickej povahy s cieľom dosiahnutia účelu smernice. Smernica je teda určená štátu, ktorý zodpovedá za jej správnu transpozíciu. Za SR V zmysle §11 písm. c) ZoOČV koná MV SR ako ústredný orgán štátnej

správy pre Hasičský a záchranný zbor. S predmetným názorom sa stotožnil aj KS KE napr. vo svojom rozhodnutí zo dňa 31.5.2023, sp.zn.: 11Co/90/2022.

34. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za nesporne preukázané, že žalobca ako príslušník Hasičského a záchranného zboru odpracoval v rozhodnom období, t.j. od 13.2.2021 do 31.5.2023 čas, ktorý prekračuje 48 hodín týždenne. V konaní sa žalovaný bránil námietkou, v zmysle ktorej sa Smernica nevzťahuje na príslušníkov Hasičského a záchranného zboru v prípade služobného času a otázky odmeňovania, ako aj námietkou, v zmysle ktorej mal za to, že článok 2 ods. 1 a článok 6 Smernice boli riadne prebraté a transponované do zákona č. 315/2001 Z.z. (ZoHZZ). Súd sa v prvom rade zaoberal otázkou pôsobnosti Smernice čo sa týka príslušníkov Hasičského a záchranného zboru. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na výklad rozsudkov SDEÚ, tak ako na ňu správne poukázal aj žalobca, kde v bode 27 rozsudku C – 518/15 R. Matzaka z 21.02.2018 bolo uvedené: „... Súdny dvor rozhodol, že smernica 2003/88 sa má uplatniť na činnosti hasičského zboru, aj keď sú vykonávané zásahovými silami v teréne a nezáleží na tom, že sú zamerané na boj proti požiarom alebo poskytnutie pomoci iným spôsobom, ak sú vykonávané za obvyklých podmienok v súlade s poslaním zvereným príslušnej službe, a to aj vtedy, keď zásahy, ku ktorým môžu tieto činnosti viesť, sú svojím charakterom nepredvídateľné a môžu vystaviť pracovníkov, ktorí ich vykonávajú, určitým rizikám, pokiaľ ide o ich bezpečnosť a/alebo zdravie.“ Žalovaný svoju obranu založil na tvrdení, že Smernica poukazuje vo svojom článku 1 odd. 3 na Smernicu Rady č. 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci, ktorá podľa článku 2 ods. 2 uvádza negatívne vymedzenie pôsobnosti na tzv. určité osobitné činnosti verejných služieb, ako sú napríklad ozbrojené sily, polícia alebo určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany, medzi ktoré žalovaný zaradil aj činnosť vykonávanú príslušníkmi Hasičského a záchranného zboru. V tejto súvislosti súd poukazuje na pomerne ustálenú súdnu prax pri posúdení tejto otázky v obdobných veciach, ako napríklad v rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 9Co/148/2021 – 177 zo dňa 23.03.2022, kde bolo konštatované, že: „Článok 1 ods. 3 smernice definuje svoj rozsah pôsobnosti na všetky odvetvia činnosti, verejné i súkromné, pričom výslovne odkazuje na článok 2 Smernice 89/391/EHS. Smernica 89/391/EHS sa v zmysle článku 2 ods. 1 uplatňuje na „všetky odvetvia činnosti a to verejné aj súkromné“, ku ktorým okrem iného patria všeobecné uvedené činnosti služieb (priemysel, poľnohospodárstvo, obchod, administratíva, služby, vzdelávanie, kultúra, voľný čas atď.). Ako vyplýva z odseku 2 prvého pododseku tohto článku neuplatňuje sa uvedená smernica tam, kde sú s ňou nevyhnutné v rozpore charakteristicky vlastné pre určité osobitné činnosti verejných služieb, napr. v oblasti civilnej ochrany. Na činnosť vykonávanú žalobcom v rámci služobného pomeru sa táto výnimka nevzťahuje. Cieľom smernice je zlepšiť bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov pri práci. Výnimky z pôsobnosti uvedené v článku 2 ods. 2 v prvom pododseku je potrebné vykladať zužujúco. Okrem iného článok 2 ods. 2 prvý pododsek Smernice 89/391/EHS nevylučuje z pôsobnosti smernice služby civilnej ochrany ako také, ale len „určité osobitné činnosti“ týchto služieb, a charakteristicky vlastné pre určité osobitné činnosti odporujú použitiu ustanovení tejto smernice. Uvedená výnimka bola prijatá len na účel zabezpečiť riadne fungovanie služieb nevyhnutných na ochranu verejnej bezpečnosti, zdravia a poriadku. Ak nastane osobitne vážna situácia alebo situácia osobitného rozsahu - napr. katastrofa, pre ktorú je typické, že nie je možné rozvrhnúť pracovný čas pre zásahové a záchranné tímy. Niet preto pochybností, že služobná činnosť žalobcu patrí do pôsobnosti Smernice 2003/88/ES.“ Uplatnenie Smernice aj na hasičov bolo niekoľkokrát konštatované aj v niekoľkých ďalších rozhodnutiach SDEÚ, kde o.i. bolo rozhodnuté, že článok 6 písm. b) Smernice bude mať priamy účinok, nakoľko jednotlivcom priznáva práva, ktorých sa môžu domáhať v konaní pred vnútroštátnymi súdmi (napríklad rozsudok C – 429/09 G. Fuß z 25.11.2010, konkrétne bod 63.). Tu súd poukazuje aj na fakt, že v konaní pred vnútroštátnym súdom bude takto na strane žalovaného vystupovať štát zodpovedný za dodržanie, rešpektovanie a zabezpečovanie dodržiavania a rešpektovania práva Európskej únie. Transpozícia Smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky je výsledkom legislatívneho procesu, ktorej výsledkom bolo aj v súčasnosti platné znenie zákona č. 315/2001 Z.z., pričom v zmysle judikatúry SDEÚ nesie zodpovednosť za nevykonanú, prípadne nesprávne vykonanú implementáciu priamo členský štát (obdobne rozsudok C – 429/09 G. Fuß z 25.11.2010, konkrétne bod 63.). Takto bude aj námietka žalovaného týkajúca sa nedostatku pasívnej vecnej legitimácie zjavne irelevantná.

35. Pri posúdení otázky, či na strane žalobcu došlo k porušeniu práva Európskej únie štátom, a to v dôsledku nesprávnej implementácie Smernice, súd poukazuje na argumentáciu žalobcu, v zmysle ktorej ZoHZZ nepovažuje za súčasť týždenného pracovného času služobnú pohotovosť hasičov, a v dôsledku toho dochádza k pravidelnému prekračovaniu takto vymedzeného maximálneho

týždenného pracovného času. Po bližšej analýze ustanovení § 85 a 92 ZoHZZ je možné zistiť, že argumentácia žalobcu je správna, nakoľko podľa § 85 ods. 1 ZoHZZ platí, že služobný čas príslušníka je časový úsek, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu. V zmysle § 92 ods. 1 ZoHZZ služobný úrad určuje príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa § 86 ods. 2 v rámci rozvrhnutia služobného času. Z predmetných zákonných vymedzení jednoznačne vyplýva, že služobná pohotovosť príslušníka Hasičského a záchranného zboru „len“ bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby a začína až po skončení výkonu štátnej služby v služobnom čase. Takto má súd za to, že služobná pohotovosť nie je výkonom štátnej služby a odráža len stav pripravenosti hasiča na prípadné vykonanie štátnej služby, ak k nej bude zamestnávateľom povolaný. Na vyššie uvedené ustanovenia potom nadväzuje § 122 ods. 3 ZoHZZ, kde sa konkretizuje, že náhrada za služobnú pohotovosť podľa odsekov 1 a 2 nepatrí za čas, v ktorom došlo počas jej trvania k vykonaniu štátnej služby; takéto vykonávanie štátnej služby je štátnou službou nadčas. Existujúca právna kvalifikácia služobnej pohotovosti sa premieta aj do spôsobu jej finančného odmeňovania, ktorá nemá povahu služobného platu. Ustanovenie § 103 ZoHZZ výslovne uvádza, že zatiaľ čo služobný plat tvoria zložky služobného príjmu uvedené v jeho odseku 1 (vrátane tarifného platu a jeho príplatkov), za výkon služobnej pohotovosti patrí hasičovi peňažná náhrada v štátnej službe (ods. 5 § 103 v spojení s § 122 ods. 1 ZoHZZ).

36. Na základe vyššie uvedených skutočností je nepochybné, že Smernica 2003/88 ES nebola správne transponovaná. Žalobca ako príslušník Hasičského záchranného zboru Slovenskej republiky má Smernicou garantované právo na maximálny 48 hodinový pracovný čas v zmysle článku 6 písm. b) Smernice. Žalobca ako hasič nepochybne odpracoval v predmetných rokoch priemerný týždenný pracovný čas presahujúci týždenný pracovný čas stanovený Smernicou, na základe čoho súd uzavrel, že sa môže dovolávať práva Európskej únie na vyvodenie zodpovednosti orgánov dotknutého členského štátu s cieľom získať náhradu škody vzniknutej v dôsledku porušenia tohto ustanovenia proti Slovenskej republike. Súd dodáva, že nesprávne prebratie Smernice do ZoHZZ a jeho dodržiavanie Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, resp. Hasičským a záchranným zborom Slovenskej republiky, ktoré však nerešpektuje Smernicu v článku 6 písm. b), ktorá je pre tento vzťah priamo aplikovateľná, v zmysle rozsudku C – 429/09 G. Fuß nezbavuje Slovenskú republiku zodpovednosti za jej nedodržiavanie v prípade hasičov zamestnaných vo verejnoprávnom sektore, a nie je preto relevantné žalovaným zdôrazňované rozlíšenie medzi zodpovednosťou Slovenskej republiky za nesprávnu transpozíciu a zodpovednosťou zamestnávateľa žalobcu za nesprávnu aplikáciu pri úprave pracovného času v služobnom pomere žalobcu.

37. Je potrebné zdôrazniť, že k prekročeniu maximálneho týždenného pracovného času došlo aj v rámci vymedzených referenčných období podľa § 86 ods. 2 ZoHZZ, článku 6 písm. b), článku 16 písm. b) a článku 17 ods. 3 písm. b) Smernice. Strany sporu v konaní produkovali niekoľko prepočtov priemerného služobného času odpracovaného žalobcom za rozhodné obdobie, pričom prepočet predložený žalovaným bol zrejme nesprávny pre nerešpektovanie neutrálnych období v zmysle článku 16 písm. b) Smernice, resp. sa jednalo o prepočet, ktorý len v minimálnej miere rešpektoval vyššie spomenuté neutrálne obdobia (napríklad dovolenky len v rozsahu do 4 týždňov, dodatkové dovolenky nerešpektoval vôbec a pod.). Súd sa tiež stotožnil s argumentáciou žalobcu v tom, že Smernica pre vymedzenie neutrálnych období v zmysle článku 16 písm. b) Smernice nerozlišuje medzi dovolenkou a dodatkovou dovolenkou, resp. neurčuje maximálny rozsah dovolenky pre účely vymedzenia tzv. neutrálnych období. Ani prípadné tvrdenia žalovaného ohľadom výskytu pandémie a vyhlásenia núdzového stavu v SR bez uvedenia konkrétneho vplyvu týchto skutočností na odpracovaný počet hodín žalobcom by v dotknutím období v konečnom dôsledku nemalo následky na aplikáciu Smernice na vzťah medzi žalobcom a žalovaným.

38. V tomto konaní si žalobca uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, pričom podmienky uplatnenia nároku sú dané v zmysle ustálenej judikatúry SDEÚ (napríklad rozsudok C – 118/08 Transportes Urbanos y Servicios Generales SAL z 26.01.2010) a sú dané splnením troch podmienok, ako na to poukázal žalobca: 1. cieľom porušenej právnej normy EÚ bolo priznať jednotlivcovi práva, 2. porušenie je dostatočne závažné, a napokon 3. medzi takýmto porušením a škodou spôsobenou poškodeným jednotlivcom existuje priama príčinná súvislosť. Ako to bolo konštatované aj v početných obdobných veciach, článok 6 písm. b) Smernice predstavuje právnu normu Európskej únie, ktorá jednotlivcom priznáva práva, pričom súd opätovne poukazuje na právne závery vo veci C - 429/09

G. Fuß, kde bolo zdôraznené, že priamy účinok čl. 6 písm. b) Smernice spočíva v tom, že priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Prvá podmienka týkajúca sa existencie práva na náhradu škody vo veci samej je preto splnená.
Porušenie práva Únie je dostatočne závažné, pokiaľ je v zjavnom rozpore s judikatúrou SDEÚ v danej oblasti. Tu bolo nesporne určené, že pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej službe, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku, je súčasťou pojmu „pracovný čas“ v zmysle Smernice. Otázka súvisiaca s pojmom „pracovný čas“ v zmysle Smernice neponecháva priestor na akékoľvek „rozumné pochybnosti“. Keďže žalobca v dotknutom období odpracoval nad stanovený limit v zmysle čl. 6 písm. b) Smernice, ide o zjavné porušenie judikatúry Súdneho dvora, musí sa preto považovať za dostatočne závažné porušenie práva EÚ. Preto bude v predmetnej veci samej splnená aj druhá podmienka, ktorá je nevyhnutná na uznanie existencie nároku na náhradu škody.
Čo sa týka poslednej tretej podmienky, súd má za to, že tu existuje priama príčinná súvislosť medzi porušením ustanovenia článku 6 písm. b) Smernice a škodou, ktorá mala žalobcovi vzniknúť tak, že nebol dodržaný maximálny týždenný pracovný čas, čo muselo mať nevyhnutne za následok stratu času na odpočinku, na ktorý by v opačnom prípade mal mať žalobca nárok. V súvislosti s argumentáciou žalovaného o tom, že žalobca mal pred podaním žaloby na súd upozorniť nariadeného na vyššie uvedené skutočnosti, resp. že mal prejaviť primeranú snahu s cieľom odvrátiť škodu alebo obmedziť jej rozsah, súd poukazuje na to, že ani v zmysle Smernice, ani v zmysle judikatúry SDEÚ, sa takáto aktivita zo strany žalobcu nepožaduje, resp. nie je podmienkou uplatnenia nároku na nemajetkovú ujmu, a súd tieto nepovažoval za relevantné pri posúdení nároku žalobcu.

39. Žalobca si v konaní uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy poukazujúc na najbližšiu právnu úpravu v slovenskom právnom poriadku, aj vzhľadom na absentujúcu úpravu v Smernici, či inom právnom predpise, a to na ustanovenie § 11 a nasl. OZ. Na základe vyššie uvedenej argumentácie je zrejmé, že na strane žalobcu vznikla ujma v nemajetkovej sfére tým, že v dôsledku vnútroštátnej úpravy žalobca musel reálne odpracovať viac, ako by bol povinný, ak by bola Smernica implementovaná správne. Súd poukazuje na to, že v tejto súvislosti už bolo súdmi SR ustálené, že v zmysle slovenského právneho poriadku náhradu ujmy v nemajetkovej sfére možno zabezpečiť len cez inštitút ochrany osobnosti v zmysle § 11 a nasl. OZ a nie cez inštitút náhrady škody, čo bude platiť aj pre prípady porušenia práva jednotlivca garantovaného právom EÚ. Tu súd poukazuje na právny názor vyjadrený v rozsudku C – 429/09 G. Fuß bod. 62: „...štát musí, s výhradou nároku na náhradu škody, ktorá má základ priamo v práve Únie, napraviť následky spôsobenej škody podľa vnútroštátneho práva upravujúceho zodpovednosť za spôsobenú škodu, pričom podmienky náhrady škody stanovené vo vnútroštátnych právnych úpravách nemôžu byť menej výhodné ako podmienky týkajúce sa obdobných vnútroštátnych prostriedkov nápravy (zásada ekvivalencie) a nemôžu byť upravené tak, aby viedli k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu získania náhrady (zásada efektivity).“ Súd má za to, že aj vzhľadom na tieto skutočnosti, kritéria pre stanovenie výšky náhrady musia byť analogické s úpravou ochrany osobnosti v OZ, pričom je treba zdôrazniť, že pod náhradu škody slovenský právny poriadok náhradu nemajetkovej ujmy nesubsumuje.

40. Úprava ochrany osobnosti v OZ nevyžaduje pre úspešnosť uplatnenia práva zavinenie toho, kto sa dopustil neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti. Zodpovednosť za zásah do ochrany osobnosti sa preto nemôže nikdy vylúčiť dôkazom ospravedlniteľného omylu, predpokladom zodpovednosti nie je ani vyvolanie následkov neoprávneného zásahu, a bude stačiť, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť chránené práva. V danom prípade súd dospel k záveru, že podmienky pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 OZ u žalobcu boli dané. V zmysle predmetného ustanovenia totiž platí, že výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Súd ako neoprávnený zásah do osobnostnej sféry žalobcu zo strany žalovaného posúdil nesprávne prebratie Smernice do ZoHZZ, ktorá skutočnosť bola spôsobilá privodiť následky neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti, a to v dôsledku straty času na odpočinok, na ktorý by žalobca mal nárok, ak bol maximálny týždenný pracovný čas upravený týmto ustanovením dodržaný. Súd pri stanovení výšky náhrady za zásah žalovaného do nemajetkovej sféry žalobcu, a to práva na odpočinok, súkromie a rodinný život prihliadal na závažnosť ujmy, ktorá mu takýmto zásahom vznikla a následky takýmto zásahom vyvolané, resp. následky, ktoré by takýto zásah bol spôsobilý vyvolať, na okolnosti zásahu, ako aj na doterajšiu súdnu prax pri rozhodovaní o náhrady nemajetkovej ujmy.

Súd má za to, že žalobca bol v skúmanom období, ukrátený o čas odpočinku, ktorý by mohol tráviť regeneráciou svojich psychických a fyzických síl, ako aj budovaniu vzťahov v rámci rodiny prípadne širších vzťahov, keď tento čas musel tráviť výkonom pracovnej pohotovosti nad rámec stanovený Smernicou. Súdu bolo zrejmé, že tento stav trval dlhodobo, pričom bolo treba zohľadniť aj skutočnosť, že žalobca v konaní nepreukázal a v tomto smere ani nenavrhol žiadne dokazovanie, ktoré by preukázalo reálny dopad tohto zásahu na jeho medziľudské vzťahy, rodinné vzťahy, prípadne na zhoršený zdravotný stav. Žalobca si v konaní uplatnil nárok na náhradu v sume 6 500,00 Eur, pričom súd pri určení výšky priznaného nároku prihliadal na spôsobilosť zásahu narušiť jeho zákonom chránené práva (možnosť dopadu na rodinné a medziľudské vzťahy, prípadne možnosť napr. pracovného úrazu v dôsledku nedostatku odpočinku), ako aj doterajšiu súdnu prax v obdobných veciach. Súd takto považoval za primeranú výšku nemajetkovej ujmy za posudzované obdobie sumu 2 000,00 Eur berúc do úvahy súdmi priznanú výšku nemajetkovej ujmy v zásadnejších a závažnejších prípadoch zásahu do práva na ochranu osobnosti spočívajúcich v porušení práva na súkromný a rodinný život, poškodenie zdravia, strata dobrého mena a povesti v spoločnosti. V prevyšujúcej časti súd preto žalobu ako nedôvodnú zamietol tak, ako je to uvedené v II. výroku tohto rozsudku.

41. Podľa § 220 ods. 2 CSP, súd v rozsudku uviedol iba dôvody, ktorými dal odpoveď na podstatné skutkové a právne tvrdenia strán, uviedol, ktoré iné tvrdenia strán neakceptoval ako podstatné pre rozhodnutie, o ktoré zistenia oprel svoje rozhodnutie a ktoré tvrdenia neodôvodňujú ich uplatnenie pre navrhované rozhodnutie vo veci alebo navrhovaný procesný postup. Povinnosťou súdu je v dôvodoch rozsudku uviesť a vyhodnotiť iba tie tvrdenia, dôkazy a návrhy strán, ktorým súd priznáva závažnosť a podmienku nevyhnutnosti pre presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia vo veci. Z uvedeného dôvodu na otázky, ktoré tento charakter nespĺňajú, súd nemusí dať v odôvodnení rozsudku odpoveď a ani sa o nich zmieňovať.
K tomu súd poukazuje na rozhodnutia súdov vyššej inštancie (odvolacích súdov), ktoré dali odpovede na všetky sporné otázky namietané žalovaným v skutkovo a právne identických sporov iných žalobcov – Hasičov, ktoré sú známe žalovanému ako aj právnemu zástupcovi žalobcu. Ide o rozhodnutia KS KE, sp.zn.: 3Co/229/2019, 11CoPr/1/2020, 9CoPt/1/2019, 6CoPr/2/2019, 1CoPr/8/2019, 6Co/244/2019, 11Co/222/2020, 2Co/54/2020, 5CoPr/3/2020, 3CoPr/5/2020, 2Co/39/2021, 3CoPr/6/2021, 5Co/197/2021, 6Co/69/2022, 6Co/60/2022, 2Co/77/2022, 3Co/196/2021, 6Co/102/2022, 5CoPr/11/2021, 3Co/195/2021, 6Co/129/2022, 2Co/56/2022, 2Co/20/2023, 2Co/3/2023, 5Co/5/2023, 2Co/1/2020, 9CoCsp/4/2020, 3Co/139/2021, 5Co/163/2021, rozhodnutia KS BB sp.zn.: 17Co/78/2022, 17Co/77/2022, 17Co/71/2022, 17Co/83/2022, 17Co/82/2022, 14Co/36/2022, 16Co/36/2022, 16Co/16/2022.

42. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP, a teda úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Tu je potrebné zdôrazniť, že v konaní si žalobca uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorej výška závisela od úvahy súdu, pričom žalobcu nie je možné zaťažiť procesnou zodpovednosťou za nepredvídanie výsledku, ktorý závisel vyslovene od úvahy súdu. Súd má za to, že takého rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania plne korešponduje s ustálenou rozhodovacou praxou súdov SR v obdobných veciach (pozn. súdu: obdobne v rozsudku Okresného súdu Košice II sp.zn. 41Cpr/10/2018 – 157 zo dňa 12.12.2018, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 2CoPr/3/2019 zo dňa 05.03.2020). Súd pre úplnosť dodáva, že z vyjadrení strán sporu, ani z obsahu spisu nevyplývajú skutočnosti, ktoré by odôvodňovali aplikáciu § 257 CSP - dôvody hodné osobitného zreteľa. Výška nároku uplatnená žalobcom v porovnaní s priznanou výškou a výškami náhrad priznávaných v obdobných veciach nie v neprimeranom nepomere. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Okresný súd Trebišov (§ 362 ods.1 CSP).

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada má vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.